

ZPR.023.45.2020

Warszawa, 19.11.2020 r.

Do druku nr 738

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFA K/S

L.dz. DS. 175.94.20
20.11.2020

Do wstępu.....

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie informuję, że po zapoznaniu się z projektem ustawy i zmianie ustawy o działach administracji rządowej i innych ustaw wyrażamy negatywne stanowisko odnośnie do proponowanych zmian dotyczących Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (*dalej PKN*).

Niemniej jednak uważamy, że sama inicjatywa zmiany ustawy umożliwia nam powrót do dyskusji o zmianie statusu PKN.

Uzasadnienie

Ustawa o normalizacji z 2002 r. (Dz.U. nr 169 z 2002 r. poz. 1368) powstała w wyniku dostosowywania polskiego prawa technicznego do prawa stosowanego w krajach o gospodarce rynkowej, w tym w EOG. Istotnym elementem tego prawa jest niezależność jednostki normalizacyjnej od jakiejkolwiek grupy interesów, w tym od administracji rządowej. W większości krajów rozwiniętych gospodarczo jednostki normalizacyjne są całkowicie niezależne od władz administracyjnych, choć spełniając swoją rolę we wspieraniu gospodarki ściśle z nimi współpracują - zgodnie z zasadami partnerstwa prywatno-publicznego. Jednym z **nienegocjowalnych** warunków akcesji Polski do UE było spełnienie tych wymagań. PKN został poddany audytowi przeprowadzonemu przez europejskie organizacje normalizacyjne, w trakcie którego były analizowane postanowienia tej ustawy, w szczególności pod kątem niezależności PKN od administracji rządowej. Kwestionowano nadzór Prezesa Rady Ministrów nad PKN, ale wobec postanowień dotyczących uprawnień Rady Normalizacyjnej przy PKN, uznano, że w takiej formie, nadzór Premiera jest akceptowalny.

PKN stał się członkiem europejskich organizacji normalizacyjnych (stowarzyszeń prywatnych niezależnych od organów UE), przed formalną akcesją Polski, już 1 stycznia 2004 r.

Spełnianie wszystkich kryteriów członkostwa, w tym **kryterium niezależności**, jest wymagane od członków tych organizacji przez cały czas trwania członkostwa, co jest potwierdzane odpowiednimi audytami. Niespełnianie kryteriów prowadzi w konsekwencji do wykluczenia jednostki normalizacyjnej z tych organizacji. W efekcie będzie to szkodliwe dla całej polskiej gospodarki, bo polskie podmioty nie będą miały wpływu na kształtowanie wymagań funkcjonujących na Jednolitym Rynku.

Zgodnie z nowym projektem ustawy o działach PKN traci swoją niezależność z uwagi na to, że zostaje włączony do działu administracji rządowej - dział gospodarka. W obecnym brzmieniu art. 33a ustawy z dnia 4 września 1997 r. (Dz.U.2020 poz. 1220 tj.) PKN podlega Prezesowi RM jako jednostka nieobjęta działem administracji rządowej. Zatem nasza sytuacja

znacznie się pogarsza i stoi w sprzeczności z art. 4 ust 6 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz.U.2015 poz. 1483) tj. niezależności od administracji publicznej jak i zasadami europejskich i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych. Istotą misji PKN jest organizacja i kontrola procesu tworzenia norm; inicjatywę w tym względzie posiadają jednak niezależne od PKN Komitety Techniczne, a idąc dalej polscy przedsiębiorcy i inne organizacje, a także przedstawiciele samej administracji rządowej. PKN nie ma prawa do decydowania czy i jakie normy powstają, zapewnia jedynie, że będą one odpowiedniej jakości, a stanowiska wszystkich wspomnianych wyżej podmiotów zostaną uwzględnione. Jest to konsekwencją oparcia polskiego, a również europejskiego i międzynarodowego systemu normalizacji na zasadzie dobrowolności. Naszym zdaniem, niewskazane byłoby upoważnienie Ministra administracji rządowej do nadzoru nad instytucją, która zgodnie z zasadami normalizacji ma być bezstronnym organizatorem prac normalizacyjnych.

Od 1994 roku PKN utrwala wśród polskich przedsiębiorców przekonanie, że są oni odpowiedzialni za tworzenie i treść Polskich Norm, a nie administracja rządowa. Przewidywane zmiany sytuujące PKN w działach administracji rządowej będzie postrzegane jako przejęcie przez administrację rządową odpowiedzialności za tworzenie norm, co miało miejsce przez prawie 50 lat w systemie gospodarki planowej.

Mając na uwadze powyższe oraz konieczność utrzymania niezależności PKN jako jednego z kryteriów członkostwa w europejskich organizacjach normalizacyjnych proponujemy przyjęcie jednego z następujących rozwiązań:

Propozycja A

Pozostawić nadzór nad PKN Prezesowi Rady Ministrów, zgodnie z obowiązującą ustawą o normalizacji. Dokonać zmiany w ustawie o działach przez zapis wskazujący, że PKN nie jest organem administracji rządowej, polegającej na zmianie w art. 33 a ust.1 ww. ustawy poprzez wskazanie w treści artykułu, że „Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością administracji rządowej **oraz innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi** nieobjętymi zakresem działów administracji rządowej....”

Propozycja B

Wznowić prace na projektem ustawy o normalizacji z 2005 roku, opracowanej przez Zespół Zadaniowy, powołany przez Szefa KPRM Pana min. Mariusza Błaszczaka i Biuro Prawne KPRM, przyznającej PKN całkowitą niezależność, status stowarzyszenia osób prawnych. Status PKN zgodny z rozwiązaniami stosowanymi w krajach europejskich.

Z wyrazami szacunku

Tomasz Schweitzer

dr inż. Tomasz Schweitzer